

عنوان مقاله:

بررسی زبان الگوی میادین تاریخی منطقه یزد و تدوین قواعد طراحی میادین شهری

محل انتشار:

دوفصلنامه معماری اقلیم گرم و خشک، دوره 9، شماره 14 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 27

نویسندگان:

مریم محمدی - دانشگاه هنر

حامد کرمی - دانشگاه هنر

خلاصه مقاله:

کیفیت بخشی به میدانهای شهری معاصر بر پایه ی آموزه های بومی از موضوعات مورد توجه طراحان و دغدغه ی پژوهش حاضر است. این پژوهش با فرض اینکه می توان زبان الگوی میادین تاریخی منطقه ی یزد را بازشناسی کرد، می کوشد تا با کاربست نظریه ی زبان الگو، نحوه ی طراحی این میادین را نه صرفا در جهت توصیف ریخت شناسانه، بلکه برای کاربرد در طراحی میادین و همچنین باز طراحی میادین تاریخی، بررسی و تحلیل نماید. بنابراین با استفاده از دیدگاه های نظری و تجربیات کاربردی پیرامون نظریه ی زبان الگو، این مقاله مترصد است تا روشی را برای بازشناسی الگوهای طراحی تدوین و آن را در استخراج الگوهای طراحی و همچنین نحوه ی ارتباطات میان الگوها مورد استفاده قرار دهد تا یک شبکه از زبان الگوها تشکیل شود. بستر بازشناسی الگوها، میادین تاریخی منطقه یزد (هفت میدان شامل میدان امیرچخماق، میدان شاه، میدان خان، میدان وقت الساعه، میدان قلعه، لرد فهادان و میدان شاه نعمت الله ولی تفت) است که میادینی کاملا ایرانی هستند. این هفت میدان در مقیاس ها و کارکردهای متفاوت و از دوره های تاریخی گوناگون شامل دوره تیموری، صفوی و قاجاری انتخاب شده اند. پژوهش حاضر، توسعه ای-کاربردی بوده و با روش کیفی و تاریخی-تطبیقی انجام شده است. در روند بررسی مدلی کاربردی شامل چهار گام برای استخراج و بازشناسی الگوهای طراحی تدوین شده است. گام اول، به مشاهده تجربی و استخراج تشابهات میدان ها در بسترهای متفاوت اختصاص دارد. در گام دوم، واژگان زبان الگو یا همان الگوهای طراحی استخراج شده و اجزا و سطوح الگوها و همچنین الگوهای عملکردی و ساختاری هر کدام تشریح شده اند. گام سوم، به تدوین روابط بین الگوها یا همان قواعد زبان الگو می پردازد و گام چهارم نیز قواعدی کلی برای طراحی میادین شهری تدوین می کند. مهم ترین الگوهای مستخرج شامل الگوی صحن خالی، نظام رنگی یک ترازه و دوترازه، فضای محصور، هندسه ی مستطیلی، ترکیب پلکانی، عنصر تکرارشونده طاقنمای پنج و هفتی، جهت گیری، سلسله مراتب، تعادل و تباين، ورودی های روبسته، پیوستگی فضایی و هم گرایی عملکردی هستند. نتیجه این پژوهش تدوین سیزده قاعده برای طراحی میادین است که شامل وحدت، سلسله مراتب، تناسب، بوم گرایی، جهت گیری فضا، تعادل، تباين فضایی، تداوم و پیوستگی، تنوع پذیری، هویت، همه شمولی، مردم واری و سادگی هستند.

کلمات کلیدی:

زبان الگو، الگوهای طراحی، میدان، میدان های تاریخی منطقه ی یزد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1421158>

